

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

8 Ιουλίου 2022

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3556

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 14570

Τροποποίηση της υπ' αρ. 8122/6.9.2018 απόφασης της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αιγαίου (συνεδρία 36/28.6.2018) με θέμα: «Έγκριση Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ. με τίτλο "Αρχαιολογία της Ανατολικής Μεσογείου από την Προϊστορική Εποχή έως την Ύστερη Αρχαιότητα: Ελλάδα, Αίγυπτος, Εγγύς Ανατολή", του Τμήματος Μεσογειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου» (Β' 4284).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Αφού έλαβε υπόψη:

- Το π.δ. 83/84 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Αιγαίου, Ιονίου Πανεπιστημίου και Πανεπιστημίου Θεσσαλίας» (Α' 31),
- το άρθρο 1 του π.δ. 155/2009 σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 46 έως 49 του π.δ. 160/2008 (Α' 220) και με τα άρθρα 13 - 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας,
- την περ. ιε της παρ. 2 του άρθρου 13 και των άρθρων 30 έως και 37, 45 και 85 του ν. 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 114),
- τον ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 (Α' 189) «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος»,
- την απόφαση της υπ' αρ. 34/25.04.2018 συνεδρίασης της Συγκλήτου με θέμα «Επανάδρυση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο "Αρχαιολογία της Ανατολικής Μεσογείου από την Προϊστορική Εποχή έως την Ύστερη Αρχαιότητα: Ελλάδα, Αίγυπτος, Εγγύς Ανατολή" Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών» (Β' 2884),
- την απόφαση της υπ' αρ. 36/28.06.2018 συνεδρίασης της Συγκλήτου με θέμα «Έγκριση Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ. με τίτλο «"Αρχαιολογία της Ανατολικής Μεσογείου από την Προϊστορική Εποχή έως την Ύστερη Αρχαιότητα: Ελλάδα, Αίγυπτος, Εγγύς Ανατολή", του Τμήματος Μεσογειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου» (Β' 4284),
- την απόφαση της υπ' αρ. 13/16.12.2019 συνεδρίασης της Συγκλήτου με θέμα «Τροποποίηση της απόφασης

της υπ' αριθ. 36/28.06.2018 έκτακτης συνεδρίασης της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αιγαίου θέμα «Έγκριση Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ. με τίτλο "Αρχαιολογία της Ανατολικής Μεσογείου από την Προϊστορική Εποχή έως την Ύστερη Αρχαιότητα: Ελλάδα, Αίγυπτος, Εγγύς Ανατολή", του Τμήματος Μεσογειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου» (Β' 4869),

- την απόφαση της υπ' αρ. 49/13.05.2022 έκτακτης συνεδρίασης της Συγκλήτου με θέμα 4.2.: Έγκριση τροποποίησης της απόφασης της υπ' αρ. 34/25.04.2018 συνεδρίασης της Συγκλήτου με θέμα «Επανάδρυση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο "Αρχαιολογία της Ανατολικής Μεσογείου από την Προϊστορική Εποχή έως την Ύστερη Αρχαιότητα: Ελλάδα, Αίγυπτος, Εγγύς Ανατολή" Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών»,

- την απόφαση της υπ' αρ. 18/08.06.2022 συνεδρίασης της Συνέλευσης του Τμήματος Μεσογειακών Σπουδών θέμα 4.2 «Τροποποίηση της απόφασης της υπ' αριθμ. 12/19.04.2018 έκτακτης συνεδρίασης της Συνέλευσης του Τμήματος Μεσογειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου με θέμα 3.3 "Κανονισμός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Αρχαιολογία της Ανατολικής Μεσογείου από την Προϊστορική Εποχή έως την Ύστερη Αρχαιότητα: Ελλάδα, Αίγυπτος, εγγύς Ανατολή" του Τμήματος Μεσογειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου»,

- το πρακτικό της υπ' αρ. 22/16.06.2022 της συνεδρίασης της Συγκλήτου, θέμα 10.3. «Τροποποίηση της απόφασης της υπ' αρ. 36/28.06.2018 συνεδρίασης της Συγκλήτου με θέμα: «Έγκριση Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ. με τίτλο "Αρχαιολογία της Ανατολικής Μεσογείου από την Προϊστορική Εποχή έως την Ύστερη Αρχαιότητα: Ελλάδα, Αίγυπτος, Εγγύς Ανατολή", του Τμήματος Μεσογειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου».

- Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζει:

Την τροποποίηση της υπ' αρ. 8122/6.9.2018 απόφασης της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αιγαίου (συνεδρία 36/28.6.2018) με θέμα: «Έγκριση Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ. με τίτλο "Αρχαιολογία της Ανατολικής Μεσογείου από την Προϊστορική Εποχή έως την Ύστερη Αρχαιότητα: Ελλάδα, Αίγυπτος, Εγγύς Ανατολή", του Τμήματος Μεσογειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου», από το ακαδημαϊκό έτος 2022 - 2023,

ως προς τα άρθρα 2.2, 10.1, 10.6, 10.7, 10.9, 14.1, 18.3, 20.2 και τα Παραρτήματα 1, 2, 3, 4, ως ακολούθως:

Άρθρο 2

Ίδρυση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

2.2 Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών

Ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών κάθε Π.Μ.Σ. καταρτίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, εγκρίνεται από τη Σύγκλητο, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο του Τμήματος και κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (παρ. 1 άρθρο 45 ν.4485/2017). Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις τροποποίησης του Κανονισμού.

Στον παρόντα Κανονισμό παρουσιάζονται η δομή και οι κανόνες λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Αρχαιολογία της Ανατολικής Μεσογείου» του Τμήματος Μεσογειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου (Π.Α.) το οποίο απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)

Οι διατάξεις του εξειδικεύουν και συμπληρώνουν το νομικό πλαίσιο που δέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές και συγκεκριμένα τις διατάξεις του ν. 4485/2017.

Ειδικότερα, στον Κανονισμό του Π.Μ.Σ. καθορίζονται

όλα τα θέματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 45 του προαναφερόμενου νόμου.

Κάθε υποψήφιος/α, που επιλέγει για να φοιτήσει στο Π.Μ.Σ., θα πρέπει να λαμβάνει εγκαίρως γνώση του παρόντος Κανονισμού και να αποδέχεται τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Ο παρών Κανονισμός αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Άρθρο 10

Πρόγραμμα Σπουδών

10.1 Το Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. ανέρχονται σε εννήντα (90) (ECTS). Στο Α' και στο Β' εξάμηνο απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση πέντε (5) κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων, σε σύνολο έξι (6) προσφερόμενων ανά εξάμηνο, καθένα από τα οποία αντιστοιχεί σε έξι (6) (ECTS). Το τρίτο εξάμηνο αφιερώνεται στην πρακτική Άσκηση (6 ECTS) και την εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (24 ECTS).

Το ενδεικτικό πρόγραμμα μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π.Μ. (ECTS)
	(ΠΕΝΤΕ ΕΚ ΤΩΝ ΕΞΙ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΩΝ)		
KEY1	ΤΕΤΑΡΤΗ ΚΑΙ ΤΡΙΤΗ ΧΙΛΙΕΤΙΑ Π.Χ. ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ: ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	KEY	6
KEY2	ΨΗΦΙΑΚΟΙ ΓΛΩΣΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΡΧΑΙΟΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ	KEY	6
KEY3	ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ: ΑΡΧΑΪΚΗ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	KEY	6
KEY4	ΤΟ ΨΗΦΙΔΩΤΟ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΣΤΕΡΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ	KEY	6
KEY5	ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ ΩΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ	KEY	6
KEY6	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ: ΣΥΝΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΥΣΤΕΡΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ	KEY	6
	ΣΥΝΟΛΟ:		30
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π.Μ. (ECTS)
	(ΠΕΝΤΕ ΕΚ ΤΩΝ ΕΞΙ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΩΝ)		
KEY7	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ	KEY	6
KEY8	80Σ-60Σ ΑΙ. Π.Χ.: Η ΕΞΑΠΛΩΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΤΗΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ	KEY	6
KEY9	ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΑ ΙΕΡΟΓΛΥΦΙΚΑ: ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ	KEY	6
KEY10	ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ: ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	KEY	6
KEY11	ΜΝΗΜΕΙΑΚΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ: ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ	KEY	6
KEY12	ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΣΕ ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ ΣΤΗΝ ΥΣΤΕΡΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟ-ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟ	KEY	6
	ΣΥΝΟΛΟ:		30
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΠΑ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	Υ	6
ΜΔΕ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	Υ	24
	ΣΥΝΟΛΟ		30

Το ως άνω πρόγραμμα μαθημάτων είναι ενδεικτικό. Ο αριθμός, το είδος και το περιεχόμενο των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών, καθώς και η κατανομή τους σε εξάμηνα, δύνανται να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Τμήματος για λόγους διασφάλισης της εύρυθμης λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το Π.Μ.Σ. προσφέρει συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου στον τομέα της Αρχαιολογίας σύμφωνα και με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 και 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα). Συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση του κύκλου σπουδών ο/η μ.φ. θα είναι σε θέση:

- Να αναγνωρίζει τα βασικά στοιχεία της αρχαιολογίας της ανατολικής Μεσογείου, τα ειδολογικά χαρακτηριστικά της, καθώς και ιδιαίτερα ζητήματά της.

- Να αντιλαμβάνεται τις διαφορετικές μορφές αρχαιολογικής μαρτυρίας και να είναι σε θέση να τις συνδυάζει, να τις συγκρίνει, να τις αναλύει και να τις ερμηνεύει.

- Να αντιλαμβάνεται τη σημασία και τον ρόλο των αρχαίων πολιτισμών στη διαμόρφωση τόσο κοινών όσο και ιδιαίτερων πολιτισμικών ταυτοτήτων στον αρχαίο μεσογειακό χώρο.

- Να εξηγήει την εμφάνιση και εξέλιξη των πολιτισμών της Μεσογείου και να αναγνωρίζει τις ιδιαιτερότητές τους.

- Να εξηγήει τα πολιτισμικά δάνεια, επιδράσεις και επιρροές μεταξύ των λαών της Μεσογείου

- Να εφαρμόζει μεθοδολογίες και πρακτικές και να αξιοποιεί γνώσεις στο αντικείμενο της Αρχαιολογίας σε ακαδημαϊκό και επαγγελματικό επίπεδο.

Ο ελάχιστος αριθμός φοιτητών/τριών για την υλοποίηση των μαθημάτων επιλογής του προγράμματος σπουδών ορίζεται το 1/3 των εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών.

10.6 Διάρκεια Μαθημάτων

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 8/2.7.2015/θέμα 3.2 απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος, για την ολοκλήρωση κάθε εξαμηνιαίου μαθήματος απαιτούνται δέκα έως δεκατρείς ενότητες εκπαίδευσης και μάθησης (συμπεριλαμβάνονται σε αυτές διαλέξεις, θεωρητικές εισηγήσεις, εργαστηριακές δράσεις, συμμετοχές σε έρευνα πεδίου κ.λπ.). Το εν λόγω Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει μαθήματα με (δέκα) 10 ενότητες εκπαίδευσης και μάθησης ανά εξάμηνο και η διάρκεια εκάστης ενότητας ορίζεται σε δύο διδακτικές ώρες (2). Οι εξεταστικές περιόδους είναι τρεις: Φεβρουαρίου, Ιουνίου και η επαναληπτική εξεταστική του Σεπτεμβρίου.

10.7 Ημέρες Μαθημάτων

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης και με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, όχι σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50% κατά την παρ. 3, άρθρο 30, ν.4485/2017, όπως κάθε φορά ισχύει. Τα δια ζώσης μαθήματα σε κάθε εξάμηνο διεξάγονται σε 3 κύκλους μαθημάτων (συμπεριλαμβανομένων σαββατοκύριακων και αργιών), σύνολο 6 κύκλοι μαθημάτων στα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, στον χώρο του Πανεπιστημίου στη Ρόδο.

10.9 Όρια απουσιών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι μεταπτυχιακές φοιτήτριες υποχρεούνται να παρακολουθούν όλες τις δραστηριότητες του Π.Μ.Σ. Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής ή μία μεταπτυχιακή φοιτήτρια θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνον αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 80% των ωρών της διδασκαλίας του μαθήματος. Σε κάθε περίπτωση, η συμμετοχή και παρακολούθηση διαπιστώνεται με ευθύνη των διδασκόντων και διδασκουσών των μαθημάτων.

Άρθρο 14

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία - Επιβλέποντες/ουσες Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

14.1 Επίβλεψη Διπλωματικής Εργασίας

Η Συντονιστική Επιτροπή, ύστερα από την αίτηση του/της ενδιαφερόμενου/ης στην οποία αναγράφεται, ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο/η προτεινόμενος/η επιβλέπων/ουσα και επισυνάπτεται περιλήψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/ουσα (παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4485/2017).

Ο/Η Επιβλέπων/ουσα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας δύναται να είναι διδάσκων/ουσα που έχει αναλάβει αυτοδύναμο διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. ή διδάσκοντες/ουσες του Τμήματος Μεσογειακών Σπουδών, σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 4485/2017.

Κάθε Επιβλέπων/ουσα μπορεί ν' αναλαμβάνει την επίβλεψη έως οκτώ (8) μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών ανά έτος.

Τα λοιπά δύο Μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μπορεί να προέρχονται από όλες τις κατηγορίες διδασκόντων/ουσών που δύναται να αναλάβουν αυτοδύναμο διδακτικό έργο σε Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 4485/17. Τα Μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις αντικειμενικής αδυναμίας άσκησης καθηκόντων επίβλεψης επί μακρό χρονικό διάστημα ή ύπαρξη άλλου σπουδαίου λόγου, η Σ.Ε., δύναται να προβεί κατόπιν αιτιολόγησης της απόφασής της, στην αντικατάσταση του/της επιβλέποντα/ουσας ή Μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, κατόπιν αίτησης του/της μεταπτυχιακού/ης φοιτητή/τριας και γνώμη του/της προτεινόμενου/ης Επιβλέποντος/ουσας ή Μέλους.

Το αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να είναι πρωτότυπο.

Ο τρόπος συγγραφής της Μ.Δ.Ε. έχει συγκεκριμένες προδιαγραφές (βλ. παράρτημα 4), περιλαμβάνεται σε απόφαση της Συνέλευσης και είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

Ο σχεδιασμός της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Ερ-

γασίας κάθε φοιτητή/τριας γίνεται με ευθύνη του/της Επιβλέποντος/ουσας. Σημειώνεται επίσης ότι με ευθύνη του/της Επιβλέποντος/ουσας και του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας όλες οι μεταπτυχιακές εργασίες θα πρέπει να αποδέχονται τις αρχές Ακαδημαϊκής Δεοντολογίας και ηθικής της έρευνας του Ιδρύματος.

Άρθρο 18

Πόροι και δαπάνες -Τέλη φοίτησης - υποτροφίες και βραβεία

18.3 Τέλη φοίτησης (άρθρο 35 του ν. 4485/2017)

Οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες υποχρεούνται στην καταβολή τελών φοίτησης. Η επιβολή τέλους φοίτησης κρίνεται απαραίτητη λόγω:

α) Των περιορισμένων πόρων του Τμήματος Μεσογειακών Σπουδών, που δεν δύναται να καλύψει τις ανελαστικές δαπάνες και οικονομικές ανάγκες του Π.Μ.Σ.,

β) της ανάγκης διοικητικής υποστήριξης του Π.Μ.Σ.,

γ) της απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης των αδύναμων οικονομικά υποψηφίων,

δ) της παραγωγής και/ή αγοράς διδακτικού υλικού και αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών κατά την διδασκαλία,

ε) της κάλυψης των εξόδων μετακίνησης και φιλοξενίας προσκεκλημένων ομιλητριών/των,

στ) της οργάνωσης, επίβλεψης και ολοκλήρωσης των Πρακτικών Ασκήσεων των φοιτητών/τριών του Π.Μ.Σ., οι περισσότερες από τις οποίες γίνονται στο αρχαιολογικό πεδίο, εκτός της έδρας του Π.Μ.Σ. και διαρκούν κατ'ελάχιστον 2 εβδομάδες,

ζ) της συμβολικής αποζημίωσης της εργασίας/διδασκαλίας των συμμετεχόντων διδασκόντων/ουσών πέραν των προβλεπόμενων ωρών απασχόλησης και εφόσον παρέχουν το κατά νόμο προβλεπόμενο αντίστοιχο έργο σε άλλο Π.Μ.Σ. αμισθί,

η) της παραμεθορίου έδρας του Π.Μ.Σ., η οποία καθιστά την οποιαδήποτε επικοινωνία και μετακίνηση εξαιρετικά κοστοβόρα και χρονοβόρα. Τα μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ που διδάσκουν στο Π.Μ.Σ. χρειάζεται να μετακινούνται τακτικά προς άλλα ΑΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα, Μουσεία και επιστημονικές Βιβλιοθήκες της ημεδαπής, αλλά και της αλλοδαπής, με σκοπό την συνεχή επιστημονική ενημέρωση, την ερευνητική εργασία και τις επαφές με φορείς και άτομα τα οποία στηρίζουν την εκπαιδευτική διαδικασία το Π.Μ.Σ.,

θ) της μετακίνησης εξωτερικών συνεργατών και διδασκόντων προς την έδρα του Π.Μ.Σ.,

ι) τις ανάγκες προβολή και δημοσιότητας, καθώς και διάχυσης των επιστημονικών αποτελεσμάτων/πορισμάτων της σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα που μεγιστοποιούνται λόγω της παραμεθορίου έδρας,

κ) της ανταποδοτικότητας του τέλους φοίτησης η οποία δύναται να συνίσταται στα εξής:

- Παροχές εκπαιδευτικού υλικού, συγγραμμάτων, επιστημονικών περιοδικών και βιβλίων προς τους φοιτητές,
- χορήγηση υποτροφίας στον/την πρωτεύσαντα/σα κάθε κύκλου σπουδών,
- κάλυψη εξόδων φοιτητών/τριών κατά την διάρκεια υλοποίησης των Πρακτικών Ασκήσεων,

- οργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών αρχαιολογικού χαρακτήρα,

- οργάνωση στην έδρα του Π.Μ.Σ., στη Ρόδο, ημερίδων, συνεδρίων για την επιστημονική ενημέρωση των φοιτητών/τριών και της Πανεπιστημιακής κοινότητας εν γένει.

Το ύψος των προβλεπόμενων τελών φοίτησης για το σύνολο του προγράμματος καθορίζεται στο ποσό των 2.800 ευρώ.

Παρέχεται η δυνατότητα τμηματικής καταβολής τους. Η πρώτη δόση, ύψους 700 ευρώ, καταβάλλεται κατά την εγγραφή του/της φοιτητή/τριας και οι επόμενες τρεις ισόποσες δόσεις, ύψους 2.100 ευρώ συνολικά, κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη Γραμματεία.

Η καταβολή των διδάκτρων γίνεται στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), ο οποίος είναι αρμόδιος για τη διαχείρισή τους.

Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες οφείλουν να εξοφλούν εγκαίρως όλες τις οικονομικές τους υποχρεώσεις.

Σε καμία περίπτωση αποχώρησης από το Π.Μ.Σ. δεν γίνεται επιστροφή του καταβληθέντος μέχρι εκείνη τη στιγμή ποσού διδάκτρων.

Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, όπου αυτά προβλέπονται, οι φοιτητές/τριες Π.Μ.Σ. των οποίων το εισόδημα (ατομικό ή οικογενειακό) δεν υπερβαίνει το μισό ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για την συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ.

Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν θα πρέπει να ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ.

Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς/ές που έχουν το μικρότερο εισόδημα.

Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου λαμβάνονται υπόψη από την Επιτροπή που συγκροτείται δυνάμει της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 31 του ν. 4485/2017 τα εισοδήματα του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο κατά το χρόνο της επιλογής στο Π.Μ.Σ. έχει ολοκληρωθεί η εκκαθάριση φόρου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον/την ενδιαφερόμενο/ης στο Τμήμα ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ.

Όσοι/ες λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, δεν δικαιούνται απαλλαγής.

Σε περίπτωση μη τήρησης των οικονομικών υποχρεώσεων είναι δυνατή η προσωρινή αναστολή φοίτησης ή η διαγραφή του φοιτητή ή της φοιτήτριας από το

Πρόγραμμα, μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Άρθρο 20

Καθομολόγηση και Απονομή Διπλώματος
Μεταπτυχιακών Σπουδών

20.2 Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. «Αρχαιολογία της Ανατολικής Μεσογείου» απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Αρχαιολογία της Ανατολικής Μεσογείου».

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε μεταπτυχιακό/η φοιτητή/τρια του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).

Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) είναι δημόσιο έγγραφο.

Ο τύπος του καθορίστηκε σύμφωνα με την απόφαση της υπ' αριθμ. 95/09.03.2018 (θέμα 5.1) Συνεδρίασης της Συγκλήτου. Υπογράφεται από τον/την Πρύτανη/ι, τον/την Πρόεδρο του Τμήματος και τον/την Γραμματέα του

Τμήματος ή τους/τις νόμιμους/ες αναπληρωτές/τριες τους. (Σχετικά με τον τύπο του απονεμόμενου τίτλου σπουδών σε Π.Μ.Σ., βλέπετε Παράρτημα -1-)

Στον απόφοιτο/η του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών μπορεί να χορηγείται, πριν από την απονομή, Βεβαίωση ότι έχει περατώσει επιτυχώς την παρακολούθηση του Προγράμματος. Ο/Η κάτοχος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών δικαιούται να πάρει δωρεάν 2 αντίγραφα του Διπλώματος καθώς και Παράρτημα Διπλώματος. (βλέπετε παρακάτω περιπτ. - 20.3-)

Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών μπορεί να χορηγείται και σε Περγαμινή, αν τούτο ζητηθεί από τον ίδιο ή την ίδια με την καταβολή της αξίας της η οποία καθορίζεται κάθε φορά αρμοδίως.

Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες οφείλουν να έχουν ανταποκριθεί με επιτυχία σε όλες τις ακαδημαϊκές υποχρεώσεις του Προγράμματος και να έχουν εξοφλήσει όλες τις οικονομικές τους υποχρεώσεις, προκειμένου να λάβουν το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ή το Πιστοποιητικό Ολοκλήρωσης Σπουδών καθώς και τυχόν υποχρεώσεις τους προς τη Φοιτητική Μέριμνα και τη Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ : ...

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤ.: .....

Ο/Η...(ονοματεπώνυμο)

του ..(πατρώνυμο) και της ...(μητρώνυμο)

από τ... (πόλη γέννησης)

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΕ ΕΠΙΤΥΧΩΣ ΤΟΝ ΚΥΚΛΟ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΞΑΜΗΝΩΝ

ΚΑΙ ΑΝΑΚΗΡΥΧΘΗΚΕ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ»

ΤΗΝ .....(ημερομηνία ανακήρυξης)

ΜΕ ΒΑΘΜΟ .....

(Χαρακτηρισμός)

Ρόδος, (ημερομηνία ορκωμοσίας)

Ο/Η ΠΡΥΤΑΝΗΣ/ΙΣ Ο/Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο/Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ/Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....
(υπογραφή/ονοματεπώνυμο).....
(υπογραφή/ονοματεπώνυμο).....
(υπογραφή/ονοματεπώνυμο)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ -2-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΚΑΘΟΜΟΛΟΓΗΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Κάτοχος από σήμερα του Διπλώματος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «**Αρχαιολογία της Ανατολικής Μεσογείου**» του Τμήματος Μεσογειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου στο όνομα της τιμής και της συνείδησής μου καθομολογώ, ενώπιον του/της Πρύτανη/εως του Πανεπιστημίου, του/της Προέδρου του Τμήματος, του/της Διευθυντή/τριας του Π.Μ.Σ., της ακαδημαϊκής κοινότητας του Αιγαίου και της κοινωνίας, ότι θα θεραπεύω την επιστήμη, θα επιδιώκω την προαγωγή και την αριότητα της επιστημονικής γνώσης με ευρύνοια και κριτικό πνεύμα, με αίσθημα ευθύνης και ελεύθερο φρόνημα, σύμφωνα με τις αρχές και τις γνώσεις που διδάχθηκα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Κατά τη σταδιοδρομία μου, θα ασκώ τα δικαιώματα και θα εκπληρώνω τις υποχρεώσεις που συνεπάγεται η ιδιότητα του/της διπλωματούχου του Πανεπιστημίου Αιγαίου με ευσυνειδησία, ήθος, αξιοπρέπεια, όπως επιτάσσουν η επιστημονική δεοντολογία και η ακαδημαϊκή ελευθερία.

Θα συνυπηρετώ την προσωπική μου πρόοδο και την κοινωνική ευημερία.

Θα αποφεύγω κάθε άδικη και άνομη πράξη, θα προασπίζω τη δημοκρατία, την ελευθερία, την ισότητα και τη δικαιοσύνη.

Θα υπερασπίζομαι πάντοτε τα δικαιώματα των συνανθρώπων μου και θα ενεργώ με γνώμονα το σεβασμό της φύσης.

Θα προσβλέπω ως ενεργός/ή και δημιουργικός/ή πολίτης και επιστήμονας σε μια κοινωνία δίχως έμφυλες, φυλετικές, θρησκευτικές, κοινωνικές, πολιτισμικές και πολιτικές διακρίσεις και διαχωρισμούς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ -3- ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΤΕΤΑΡΤΗ ΚΑΙ ΤΡΙΤΗ ΧΙΛΙΕΤΙΑ Π.Χ. ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ: ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Το μάθημα καλύπτει χρονικά και πολιτισμικά τις περιόδους της Τελικής Νεολιθικής ή Χαλκολιθικής (π. 4500 – 3200 π.Χ.) και της Πρώιμης Εποχής του Χαλκού (π. 3000 – 2200 π.Χ.) στον ηπειρωτικό και νησιωτικό Ελλαδικό χώρο. Το μάθημα έχει δύο βασικούς στόχους: (α) να επισημάνει την πολιτισμική πολυμορφία που χαρακτηρίζει τη μετάβαση από την Εποχή του Λίθου στην Εποχή του Χαλκού στον Ελλαδικό χώρο, και (β) να εξετάσει τις διαδικασίες, το ρυθμό και τις επιλογές που διαμορφώνουν το είδος των πολιτισμικών μεταβολών. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται συγκριτικά οι καινοτομίες, ο συντηρητισμός αλλά και η στασιμότητα που χαρακτηρίζουν τις μεταβατικές κοινωνίες σε διάφορους τομείς, όπως αυτός της κατοίκησης, της κοινωνικής και πολιτικής οργάνωσης, της οικονομίας, της τεχνολογίας και των ιδεολογικών πρακτικών. Αναλύεται επίσης κριτικά η ορθότητα της εξελικτικής θεώρησης και η σύνδεση της με φαινόμενα κοινωνικής πολυπλοκότητας στην προϊστορική περίοδο.

ΨΗΦΙΑΚΟΙ ΓΛΩΣΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΡΧΑΙΟΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Στο μάθημα «Ψηφιακοί γλωσσικοί πόροι για τις αρχαιογνωστικές επιστήμες» παρουσιάζεται η εφαρμογή των, αναγνωρισμένων για τη συμβολή τους πλέον, Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών στις Αρχαιογνωστικές Επιστήμες, όπως στην Αρχαιολογία, στην Ιστορία, στην Κλασική Φιλολογία και Γλωσσολογία, επικεντρώνοντας σε ψηφιακό, γλωσσικό υλικό. Ορίζεται το αντικείμενο των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών, οι ψηφιακοί γλωσσικοί πόροι και η ουσιαστική, σύγχρονη, νέα συμβολή αυτών και της μεθοδολογίας της υπολογιστικής επεξεργασίας τους στην Αρχαιολογία, στην Ιστορία, στη Κλασική Φιλολογία και Γλωσσολογία. Περιγράφονται ελεύθερα διαθέσιμοι στο διαδίκτυο ψηφιακοί, γλωσσικοί πόροι της ελληνικής που αφορούν στις αρχαιογνωστικές επιστήμες, καθώς και ελεύθερα διαθέσιμα στο διαδίκτυο εργαλεία για την επεξεργασία τους. Επιπλέον, ορίζονται προδιαγραφές για τη σχεδίαση και κατασκευή σχετικών ψηφιακών, γλωσσικών πόρων. Εκτός των ειδικών ικανοτήτων που αποκτούν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές κατά τη διάρκεια του μαθήματος, αποκτούν γενικές ικανότητες σχετικά με την αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση σχετικών, νέων μεθόδων και τεχνολογιών, την προσαρμογή σε νέες, σύγχρονες καταστάσεις, τη λήψη αποφάσεων, την αυτόνομη και ομαδική εργασία και μάλιστα σε διεπιστημονικό περιβάλλον και την παραγωγή νέων, καινοτόμων ερευνητικών ιδεών. Η εξέταση του μαθήματος περιλαμβάνει την εκπόνηση δραστηριοτήτων/εργασιών. Το μάθημα διεξάγεται με τη χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, στην εκπόνηση των δραστηριοτήτων/εργασιών καθώς και στην επικοινωνία με τις φοιτήτριες και τους φοιτητές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ: ΑΡΧΑΪΚΗ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη μεθόδων προσέγγισης των αρχαίων πηγών, όσον αφορά στην αποκωδικοποίηση των σχέσεων των λαών της Μεσογείου κατά τη

διάρκεια της Αρχαϊκής και της Κλασσικής Περιόδου. Τονίζεται ότι η αφετηρία καθώς και η προσέγγιση αυτή θα είναι ελληνοκεντρική, καθώς θα εξεταστούν φιλολογικές και ιστορικές μαρτυρίες που προέρχονται από την ελληνική επικράτεια. Το υλικό ταξινομείται σε 3 βασικές ενότητες: α) Πηγές, προβλήματα, ερμηνεία της Ιστορίας, β) ο β' αποικισμός (750-550 π.Χ.) και διαμόρφωση της πολιτισμικής και πολιτικής ταυτότητας της Ελλάδας, αποικιοκρατική δράση στη Μεσόγειο, εμπόριο στη Μεσόγειο των αρχαϊκών και κλασσικών χρόνων γ) πολίτευμα, πολιτιστική διπλωματία και προπαγάνδα μέσα από τις γραπτές πηγές.

ΤΟ ΨΗΦΙΔΩΤΟ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΣΤΕΡΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Το μάθημα εστιάζει στη μελέτη του βυζαντινού ψηφιδωτού που αποτέλεσε μία από τις σημαντικότερες εικαστικές εκφάνσεις της ύστερης αρχαιότητας. Η εμφάνιση του βοτσαλωτού ψηφιδωτού στα πρώτα γνωστά έργα που χρονολογούνται στην αρχαϊκή περίοδο και η αντικατάστασή του από το ψηφιδωτό με την τεχνική της κομμένης και από τις τέσσερις πλευρές ψηφίδας (opus tessellatum) αποτελούν βασικούς άξονες στην ανάπτυξη των εισαγωγικών μαθημάτων για τη γνώση του αρχαίου ψηφιδωτού. Στη συνέχεια δίνεται έμφαση στο ρωμαϊκό ψηφιδωτό και εξετάζονται τα βασικότερα χαρακτηριστικά του στη θεματολογία, την εικονογραφία γενικότερα και την τεχνική. Βασικός άξονας μελέτης είναι το βυζαντινό ψηφιδωτό που κοσμεί τόσο το δάπεδο όσο και τους τοίχους των πρωτοχριστιανικών κυρίως βασιλικών, αλλά και πολυτελών οικιών σε σημαντικά καλλιτεχνικά κέντρα της ανατολικής Μεσογείου. Παρουσιάζονται οι ομοιότητες και οι διαφορές του σε σχέση με το ρωμαϊκό ψηφιδωτό και δίνεται έμφαση σε εικονογραφικά θέματα. Επιπλέον εξετάζεται το επιγραφικό υλικό των ψηφιδωτών, το οποίο προσφέρει πολύτιμες πληροφορίες για την κοινωνία, τους πάτρωνες και την καλλιτεχνική προσωπικότητα των ψηφιδωτών. Ο συμβολισμός του χώρου στις βασιλικές σε σχέση με την εικονογραφία αποτελεί επίσης σημαντικό στόχο του μαθήματος.

ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ ΩΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ

Το μάθημα, εξετάζει τη σχέση της Αρχαιολογίας με τη Νομισματική και τη σημασία του νομίσματος, ως αρχαιολογικής μαρτυρίας, για την ερμηνεία του παρελθόντος. Παρουσιάζονται οι τύποι της αρχαιολογικής μαρτυρίας με βάση την αρχαιολογική θεωρία, τα χαρακτηριστικά του νομίσματος, οι νομισματικοί όροι και η μεθοδολογία. Εξετάζονται τέσσερις επιμέρους κατηγορίες αρχαιολογικής νομισματικής μαρτυρίας: οι «θησαυροί», τα εγκαίνια, τα σποραδικά ανασκαφικά νομίσματα και τα εντάφια νομίσματα, ενώ αναλύεται, επιπλέον, η σημασία του νομίσματος ως τεχνουργήματος και φορέα τέχνης. Όλα τα παραπάνω εξετάζονται μέσα από μελέτες περιπτώσεων, ενώ παρουσιάζονται κατά περίπτωση και νομισματοκοπίες πόλεων ή ευρύτερων περιοχών της Νοτιοανατολικής Μεσογείου, πάντα μέσα στο γενικότερο πλαίσιο της ιστορίας, της τέχνης και του πολιτισμού εν γένει της περιοχής. Το μάθημα επιχειρεί να καταστήσει κατανοητή η θέση του νομίσματος, όχι μόνον ως συναλλακτικού μέσου, αλλά και ως τεκμηρίου για την ιστορία, την αρχαιολογία και την τέχνη της εκάστοτε εποχής σε έναν συγκεκριμένο τόπο.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ: ΣΥΝΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΎΣΤΕΡΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ

Το μάθημα εξετάζει τον χαρακτήρα και τη σημασιολογία της αρχαίας αιγυπτιακής θρησκείας και τελετουργικής πρακτικής, καθώς και τις συνακόλουθες επιδράσεις στη μαγικοθρησκευτική και φιλοσοφική παράδοση της Ύστερης Αρχαιότητας στη Μεσόγειο. Αναλύεται ο συμβολισμός του αιγυπτιακού τελετουργικού τυπικού και της θρησκευτικής δραματολογίας, τονίζεται η αλληλένδετη σχέση της μαγείας με το θρησκευτικό σύστημα σκέψης και συμπεριφοράς των αρχαίων Αιγυπτίων και περιγράφεται η αιγυπτιακή νεκρική ιδεολογία και ταφική πρακτική. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εξέλιξη της φαραωνικής θρησκείας κατά την ελληνορωμαϊκή περίοδο και τονίζεται η συμβολή της ελληνικής κοσμοθεωρίας και θεολογίας στην ανάπτυξη ενός ιδιάζοντος θρησκευτικού συγκρητισμού στο πολυπολιτισμικό περιβάλλον της ελληνοιστικής οικουμένης. Σκιαγραφείται η εικόνα και σημασία μιας «άλλης» Αιγύπτου ως γεωπολι(σμι)κού χώρου εντός του οποίου διαμορφώνονται οι συνθήκες για τη διαλεκτική ώσμωση της θεουργικής φιλοσοφίας της Ύστερης Αρχαιότητας με τη γηγενή αιγυπτιακή θεολογία.

ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ

Το μάθημα στοχεύει να εξοικειώσει τον φοιτητή και την φοιτήτρια με τον τομέα της Αρχαιολογίας του Φύλου, ο οποίος εξετάζει τις αρχαίες κοινωνίες υπό το πρίσμα της ανάλυσης των έμφυλων ρόλων όπως αυτοί ανιχνεύονται στο αρχαιολογικό αρχείο. Η μελέτη των έμφυλων ρόλων και σχέσεων συμβάλλει καίρια στην ανάπτυξη της επιστήμης της Αρχαιολογίας: αφενός προϋποθέτει τον κριτικό αναστοχασμό παλαιότερων ερμηνειών, και αφετέρου συνεισφέρει στην ευρύτερη κατανόηση της κοινωνικής και οικονομικής οργάνωσης των αρχαίων κοινωνιών, καθώς το κοινωνικό φύλο είναι άρρηκτα συνυφασμένο με όλες τις πτυχές της ανθρώπινης ζωής. Στο πλαίσιο του μαθήματος καλύπτονται ζητήματα θεωρίας και μεθόδου που αφορούν τη μελέτη του φύλου στις αρχαίες κοινωνίες. Επιπλέον, οι θεματικές ενότητες εστιάζουν σε συγκεκριμένους τομείς της προϊστορικών πολιτισμών (π.χ. παραγωγή, ταφικά ήθη κ.α.), οι οποίοι εξετάζονται με αναφορά σε περιπτωσιολογικές μελέτες από την περιοχή του Αιγαίου και της ευρύτερης Ανατολικής Μεσογείου.

80Σ-60Σ ΑΙ. Π.Χ.: Η ΕΞΑΠΛΩΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΤΗΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ

Το μάθημα, εξετάζει την εξάπλωση του ελληνικού στοιχείου στη Μεσόγειο κατά την περίοδο του αποκαλούμενου «Μεγάλου Αποικισμού», από τα μέσα του 8ου αιώνα π.Χ. μέχρι την εποχή των Περσικών Πολέμων (490-480). Θα διερευνηθεί ο όρος «αποικισμός» γενικότερα και ειδικότερα ο χαρακτήρας του Μεγάλου Αποικισμού και τα αίτιά του. Οι προϋποθέσεις ίδρυσης, οι επιλογές τόπων, η διαδικασία και οι περιορισμοί των νέων αποικιών. Οι σχέσεις με τη μητρόπολη και οι σχέσεις με τον ντόπιο πληθυσμό. Οι συνέπειες και τα αποτελέσματά του Μεγάλου Ελληνικού Αποικισμού. Θα παρουσιαστούν τα αποικιακά κύματα προς τις διάφορες περιοχές της Μεσογείου: Ανατολή και Κύπρο, Εύξεινο Πόντο και Προποντίδα, Βόρειο Αιγαίο και Χαλκιδική, Αίγυπτο και Βόρεια Αφρική, Κάτω Ιταλία και Σικελία, Βορειοδυτική Ελλάδα και Ιλλυρία, Γαλατία και Ισπανία. Έμφαση θα δοθεί στην ιστορία και την αρχαιολογία των σημαντικότερων Ελληνικών αποικιών και κυρίως στην αρχαιολογική μαρτυρία και τη διακίνηση αγαθών και ιδεών που καταδεικνύουν τις σχέσεις των πόλεων αυτών, τόσο με τις μητροπόλεις τους, όσο και με τον ευρύτερο Μεσογειακό χώρο.

ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΑ ΙΕΡΟΓΛΥΦΙΚΑ: ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ.

Το μάθημα εξετάζει τα μορφολογικά, δομολειτουργικά και συντακτικά στοιχεία της αιγυπτιακής γλώσσας του Μέσου Βασιλείου (κλασικά αιγυπτιακά) μέσα από την ανάλυση ιερογλυφικών επιγραφών και σύντομων αποσπασμάτων της αρχαίας αιγυπτιακής γραμματολογίας. Ο/η φοιτητής/τρια εξοικειώνεται με τα βασικά χαρακτηριστικά και τις στρατηγικές ανάγνωσης των ιερογλυφικών σημείων και εισάγεται στη γραμματική και το συντακτικό του ρηματικού και μη ρηματικού λόγου. Παράλληλα, έρχεται σε επαφή με βασικές πτυχές και τεχνικές της επιγραφικής μέσα από την ανάλυση αντιπροσωπευτικών ταφικών και αναθηματικών επιγραφών του Μέσου Βασιλείου. Επιχειρείται, τέλος, μια εισαγωγή στην ιερατική γραφή και παλαιογραφία.

ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ: ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Το μάθημα αυτό αποτελεί μια εισαγωγή στις νέες τεχνολογίες που με οποιοδήποτε τρόπο υποστηρίζουν και διευκολύνουν το αρχαιολογικό έργο. Ορίζεται η έννοια "Νέες Τεχνολογίες" και εισάγονται οι φοιτητές στην απαραίτητη διεπιστημονικότητα για την εφαρμογή τους. Παρουσιάζονται στην συνέχεια οι δυνατότητες των σύγχρονων τεχνολογικών για την Διάδοση και διάχυση της πληροφορίας (δηλ. κοινωνική πληροφόρηση, πολυμέσα κ.τ.λ.). Κατόπιν τίγονται θέματα περιβαλλοντολογικής ευαισθητοποίησης, όπως είναι η κλιματική αλλαγή, η διάχυση ανθρωπολογικών πληροφοριών κλπ. Ακολούθως παρουσιάζονται οι εφαρμογές των σύγχρονων τεχνολογιών για αρχαιολογικές αναζητήσεις με την βοήθεια Τηλεπισκόπησης, Μαγνητομετρίας, Γεωραντάρ κλπ. Επίσης εισάγεται η έννοια της Γεωμετρικής Τεκμηρίωσης Μνημείων και Κειμηλίων και αναπτύσσονται οι σύγχρονες μέθοδοι συλλογής και επεξεργασίας της σχετικής πληροφορίας. Ακολούθως τίγονται ζητήματα αποθήκευσης και διαχείρισης της ψηφιακής πληροφορίας, μέσω της ανάπτυξης βάσεων δεδομένων και συστημάτων πληροφοριών για μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους. Η συμβολή των σύγχρονων μεθοδολογιών στην υποστήριξη ανασκαφών αποτελεί τέλος ξεχωριστό κεφάλαιο λόγω της αυξημένης σημασίας της στην καθημερινή αρχαιολογική πρακτική.

ΜΝΗΜΕΙΑΚΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ: ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Το μάθημα έχει ως στόχο την καλύτερη κατανόηση των φιλολογικών μαρτυριών που αφορούν στη μνημειακή τοπογραφία της Ελλάδας. Η περιγραφή μνημείων και τόπων αναφέρεται συχνά σε κείμενα που σώζονται ως πολύτιμες πηγές συμπλήρωσης, ακόμη και κατανόησης του έργου της αρχαιολογικής σκαπάνης. Εξετάζεται η αξία λογοτεχνικών πηγών όπως η Ιλιάδα και η Οδύσσεια, ακόμη και έργα της δραματικής ποίησης. Κυρίως εξετάζονται οι μαρτυρίες των σημαντικότερων συγγραφέων που αποτύπωσαν μέσω του γραπτού λόγου την εμπειρία των πόλεων και των τόπων που επισκέφθηκαν. Αναλύεται το έργο του Ερατοσθένη Γεωγραφικά, το έργο του Πανσανία Ελλάδος Περιήγησις. Τα έργα αυτά δεν παρουσιάζουν μόνο την τοπογραφία των πόλεων που έχει επισκεφθεί ο συγγραφέας, αλλά περιλαμβάνουν την περιγραφή εθίμων, παραδόσεων, ιστοριών συνυφασμένων με τους τόπους αυτούς. Από αυτήν την άποψη οι μαρτυρίες αυτές αποτελούν σημαντική πηγή αρχαιογνωσίας και ανασύστασης του αρχαίου ελληνικού κόσμου, ειδικά κατά την κλασική περίοδο.

ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΣΕ ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ ΣΤΗΝ ΥΣΤΕΡΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟ

Το μάθημα, μέσα από την εξέταση και μελέτη αντιπροσωπευτικού αριθμού επιγραφών της ύστερης αρχαιότητας (3ος–5ος αι. μ.Χ.) και της πρωτοβυζαντινής περιόδου (6ος–8ος αι. μ.Χ.) αποσκοπεί στην κατανόηση του σημαντικού αυτού υλικού, που αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την αρχαιολογική έρευνα. Εξετάζονται όλα τα είδη των επιγραφών, όπως επιτύμβιες, κτητορικές, αναθηματικές κ.ά. από το συνολικό γεωγραφικό χώρο της αυτοκρατορίας με έμφαση στην ανατολική Μεσόγειο. Το επιγραφικό υλικό μελετάται είτε στα μνημεία (ναούς και άλλα δημόσια και ιδιωτικά κτίρια), όπου διασώζεται, είτε σε ένα αρκετά ευρύ αρχαιολογικό υλικό, το οποίο εκτίθεται σε μουσεία ή άλλους χώρους. Οι βασικοί θεματικοί άξονες που θα συζητηθούν κατά τη διάρκεια των μαθημάτων είναι: α) ερμηνεία του κειμένου σε σχέση με το χώρο όπου βρίσκονται οι επιγραφές, β) πληροφορίες σχετικά με την οικονομική και διοικητική οργάνωση, τα επαγγέλματα, την εκκλησιαστική και πολιτική ιδεολογία, τα έθιμα και τις κοινωνικές αντιλήψεις, γ) συστήματα χρονολόγησης που αναγράφονται στις επιγραφές, δ) την προβολή μέσα από το κείμενο της προσωπικότητας του κτήτορα (μόρφωση, κοινωνική θέση κ.ά.) και της αντίληψης περί χορηγίας στη βυζαντινή κοινωνία, ε) την προβολή των καλλιτεχνών που δημιούργησαν τα μνημειώδη σύνολα και τα σπουδαία έργα τέχνης, αλλά και τα ταπεινότερα τεχνουργήματα και στ) τη σχέση της εικόνας και άλλων εικονιστικών συμβόλων με το κείμενο των επιγραφών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ -4-

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

1. Γενικά

Προκειμένου ο/η φοιτητής/τρια να συνεννοηθεί με κάποιον/α διδάσκοντα/ουσα για την εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.) είναι απαραίτητο, να διαμορφώσει έναν προτεινόμενο τίτλο και μια ερευνητική πρόταση περίπου 500 λέξεων, στη βάση της οποίας μπορεί να συζητήσει με τον/την διδάσκοντα/ουσα που πρόκειται να αναλάβει την εποπτεία της εργασίας του/της.

Τα όρια της Μ.Δ.Ε. που απαιτούνται από το Π.Μ.Σ. έχουν ως εξής:

ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΕΚΤΑΣΗ		ΜΕΓΙΣΤΗ ΕΚΤΑΣΗ	
Λέξεις	Σελίδες	Λέξεις	Σελίδες
30.000	60	60.000	120

Στα παραπάνω όρια ΔΕΝ συμπεριλαμβάνονται οι βιβλιογραφικές αναφορές (υποσημειώσεις) του κειμένου, τα τυχόν παραρτήματα που παρουσιάζονται στην εργασία, οι πίνακες, τα σχέδια και οι εικόνες.

Τα όρια και οι αριθμοί σελίδων έχουν υπολογιστεί λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω κριτήρια μορφής της εργασίας που πρέπει να τηρηθούν αυστηρά:

- Χρήση ελληνικής και ξενόγλωσσης γραμματοσειράς Times New Roman, με μέγεθος χαρακτήρων 12 στιγμών
- Διάστιχο 1,5 γραμμής
- Διαμόρφωση σελίδας σε κατακόρυφο προσανατολισμό με σελίδα μεγέθους A4
- Περιθώρια 1 ίντσας (2.5 εκ.) από κάθε πλευρά της σελίδας (500 περίπου λέξεις/σελίδα).

2. Μορφή εργασίας

Για την τελική μορφή της διπλωματικής εργασίας παρέχονται, επιπλέον, οι παρακάτω οδηγίες:

Στην πρόσοψη (cover page) με κεφαλαία γράμματα θα είναι γραμμένα τα εξής:

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ»
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
«ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ»
«ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ»

Και χαμηλά στην πρόσοψη:

ΡΟΔΟΣ, «Μήνας» «έτος»

Στην πρώτη σελίδα εσωτερικά θα γράφει:

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ»
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
«ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ» Α.Μ: .....
«ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ» ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ/ΟΥΣΑ:

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

ΡΟΔΟΣ, «Μήνας» «έτος»

- Στη δεύτερη σελίδα θα μπου οι ευχαριστίες
- Στην τρίτη σελίδα τα περιεχόμενα
- Στην τέταρτη σελίδα συντομογραφίες, αν υπάρχουν
- Στην πέμπτη σελίδα περίληψη στα Ελληνικά και τα Αγγλικά

Για τη συγγραφή της εργασίας, πέραν από όσα αναφέρθηκαν παραπάνω, θα πρέπει κατά τα άλλα να ακολουθηθούν αυστηρά οι προδιαγραφές που έχουν τεθεί από το *American Journal of Archaeology* (<http://www.ajaonline.org/submissions>), όσον αφορά τη μορφή του κειμένου (Manuscript Preparation), τις βιβλιογραφικές αναφορές και τις υποσημειώσεις (Bibliographical References and Notes), τη μορφή των εικόνων (Figure Preparation) και τις συντομογραφίες (AJA Abbreviations). Ο οδηγός σε μορφή pdf βρίσκεται στη διεύθυνση <http://www.edmgr.com/ajaonline/default.aspx>

3. Υποβολή εργασίας

Η εργασία θα πρέπει να υποβληθεί αρχικά στους επόπτες σε μορφή MS Word για τον τελικό έλεγχο και στη συνέχεια να υποβληθεί σε τρία (3) αντίτυπα με μαλακή βιβλιοδεσία, **20 ημέρες τουλάχιστον πριν την ημερομηνία υποστήριξης**. Μετά την επιτυχή υποστήριξη, και αφού ενσωματωθούν οι όποιες διορθώσεις, η εργασία θα πρέπει να κατατεθεί στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Αιγαίου, σύμφωνα και με την αριθμ. 79/05.09.2017 απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αιγαίου, καθώς και στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. σε ηλεκτρονική μορφή.

Η παρούσα απόφαση ισχύει από το ακαδημαϊκό έτος 2022-23.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Μυτιλήνη, 23 Ιουνίου 2022

Η Πρυτάνισσα

ΧΡΥΣΗ ΒΙΤΣΙΛΑΚΗ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

